

Instanța de fond: CA Chișinău – M. Guzun

DECIZIE

16 mai 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței,
judecătorul

Iuliana Oprea,

judecători

Ion Druță, Nicolae Craiu,
Luiza Gafton, Maria Ghervas,

examinând recursul declarat de către Ladet Jean-Pierre Louis, reprezentat de avocatul Cocieru Vlad,

în cauza la cererea înaintată de către Breahnă Filip, lichidatorul SRL „Paert International” în procedura simplificată a falimentului privind atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere ale SRL „Paert International” Ladet Jean-Pierre Louis și SRL „Midnight”,

împotriva hotărârii Curții de Apel Chișinău din 18 noiembrie 2015, prin care s-a admis cererea lichidatorului SRL „Paert International” în procedura simplificată a falimentului privind atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere ale SRL „Paert International”,

C O N S T A T Ă :

Creditorul ÎI „Muntean Oleg” a depus în instanța de insolvabilitate cerere introductivă cu privire la intentarea procesului de insolvabilitate față de debitorul SRL „Paert International”.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 06 februarie 2015 a fost admisă spre examinare cererea introductivă și stabilită perioada de observație asupra activității debitorului SRL „Paert International”. Prin aceeași încheiere s-a dispus numirea lui Breahnă Filip în calitate de administrator provizoriu, punându-i-se în obligația acestuia întocmirea și prezentarea raportului privind aplicarea măsurilor de asigurare și verificarea mărimii și componenței masei debitoare, oportunitatea și posibilitățile continuării activității economice în perioada derulării procesului de insolvabilitate.

Prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 25 martie 2015 a fost admisă cererea introductivă, fiind intentară procedura simplificată a falimentului față de debitorul SRL „Paert International”, iar în calitate de lichidator fiind desemnat Breahnă Filip.

La 29 iunie 2015 Breahnă Filip, lichidatorul SRL „Paert International” în procedura simplificată a falimentului a depus cerere privind atragerea la răspundere subsidiară a administratorului și fondatorului SRL „Paert International”.

În motivarea cererii lichidatorul Breahnă Filip a indicat că la 13 mai 2015 a avut loc ședința de validare a creanțelor, în cadrul căreia au fost validate creanțe cu suma totală de 434 259,86 lei, dintre care creanțe de rangul III în sumă de 297 820,61 lei, creanțe de rangul V în sumă de 7315 lei și creanțe de rangul VI în sumă de 129 124,25 lei.

A menționat că conform informațiilor acumulate la dosar s-a stabilit că SRL „Paert International” nu dispune de bunuri sau de mijloace financiare pentru acoperirea creanțelor. Potrivit informațiilor furnizate de Camera Înregistrării de Stat, lichidatorul a stabilit univoc faptul că în calitate de fondator al debitorului insolubil este înregistrată SRL „Midnight”, iar administrator este Ladet Jean-Pierre Louis.

Astfel, din momentul admiterii cererii introductive și până în prezent administratorul nu a dat curs ordinelor care au fost expediate în adresa acestuia, prin care s-a solicitat transmiterea actelor contabile, documentelor de constituire și a ștampilei.

A indicat că în cadrul procesului de insolabilitate a fost validată creanța creditorului Inspectoratul Fiscal de Stat. Din actele anexate la materialele cauzei și anume din decizia nr. 631/1/4 din 16 aprilie 2015 și dispoziția privind suspendarea conturilor bancare se atestă că datoria față de Inspectoratul Fiscal de Stat a apărut la 31 decembrie 2011.

Cu toate acestea SRL „Paert International” a continuat să acumuleze datorii la bugetul de stat și la 21 mai 2012 a fost emisă dispoziția nr. 0200037513 privind suspendarea conturilor bancare a acestui debitor. Dispoziții de suspendare a conturilor bancare au fost emise și în anul 2013 și 2015.

Astfel, este evident faptul că încă din anul 2011 debitorul se afla în incapacitate de plată și prin urmare administratorul debitorului a încălcat obligația legală de a depune cererea introductivă, respectiv această inacțiune a fondatorului și administratorului cade sub incidența art. 247 și art. 248 din Legea insolabilității și este pasibilă de răspundere.

Mai invocă că organul fiscal prin decizia nr. 631/1/4 din 16 aprilie 2015 a constatat irevocabil încălcarea flagrantă a prevederilor Codului fiscal și ținerea unei contabilități contrare prevederilor legale. Aceste constatări denotă că conducerea și fondatorul debitorului insolubil au încălcat normele legale privind ținerea contabilității, acțiunile acestora regăsindu-se în art. 248 alin. (1) lit. e) din Legea insolabilității.

De asemenea, a indicat că încălcarea art. 27 alin. (3) și (4) din Legea insolabilității de către fondatorul și administratorul societății conturează univoc temeinicia atragerii la răspundere subsidiară a lui Ladet Jean-Pierre Louis și SRL „Midnight” în mărimea valorii creanțelor validate, ce constituie suma de 434 259,86 lei.

Prin urmare, a solicitat Breahnă Filip, lichidatorul SRL „Paert International” în procedura simplificată a falimentului atragerea la răspundere subsidiară a directorului

SRL „Paert International”, Ladet Jean-Pierre Louis și a unicului fondator SRL „Midnight”, precum și încasarea de la Ladet Jean-Pierre Louis și a unicului fondator SRL „Midnight” în beneficiul SRL „Paert International” suma de 434 259,86 lei.

Prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 18 noiembrie 2015 a fost admisă cererea depusă de lichidatorul SRL „Paert International” în procedura simplificată a falimentului, Breahnă Filip cu privire la atragerea la răspundere subsidiară a persoanelor cu funcție de răspundere ale debitorului SRL „Paert International”. Au fost atrași la răspundere subsidiară solidară directorul SRL „Paert International”, Ladet Jean-Pierre Louis și SRL „Midnight” și încasată în mod solidar suma de 434 259,86 lei, la un cont acumulativ deschis de lichidator pentru distribuirea ulterioară creditorilor validați conform tabelului creanțelor existente.

La 12 februarie 2016 Ladet Jean-Pierre Louis, reprezentat de avocatul Miroljubov Rodica a declarat recurs nemotivat împotriva hotărârii Curții de Apel Chișinău din 18 noiembrie 2015, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii instanței de insolabilitate, cu emiterea unei noi hotărâri, prin care să fie respinsă cererea lichidatorului sau, după caz, restituirea cauzei la o nouă rejudecare.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție prin decizia din 23 martie 2016 a respins recursul declarat de către Ladet Jean-Pierre Louis, reprezentat de avocatul Miroljubov Rodica, ca fiind depus de o persoană care nu este în drept să-l declare.

La 05 aprilie 2018 Ladet Jean-Pierre Louis, reprezentat de avocatul Cocieru Vlad, a declarat recurs, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii instanței de insolabilitate cu trimiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță. Totodată, a solicitat repunerea în termenul de declarare a recursului. (f.d. 142-146)

În motivarea cererii de recurs reprezentantul recurentului a invocat că hotărârea instanței de insolabilitate este ilegală, emisă cu grave abateri de la legislația națională a Republicii Moldova și cea internațională.

În cadrul examinării cererii cu privire la atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere ale SRL „Paert International”, Ladet Jean-Pierre Louis nu a participat, nefiind citat legal. Reprezentantul invocă încălcarea normelor CPC, și anume că instanța de insolabilitate nu a întreprins acțiunile necesare în vederea înștiințării lui Ladet Jean-Pierre Louis despre data, ora și locul examinării cererii.

Totodată, ținând cont de faptul că Ladet Jean-Pierre Louis nu a fost citat legal și nu i s-a comunicat hotărârea contestată, a solicitat repunerea recurentului în termenul de recurs.

Reprezentantul recurentului a mai indicat că la 07 mai 2012 Ladet Jean-Pierre Louis a părăsit Republica Moldova, fiind grav bolnav și până în prezent nu a revenit, fapt confirmat prin Extrasul din fișa pacientului nr. 7800 din anul 2012, în care este indicat că recurentul a fost internat la Institutul Medicină Urgentă în perioada 29.04.2012-07.05.2012, unde a fost diagnosticat cu o boală foarte gravă și la externare a fost preluat de echipa AVIASAN și transportat în Franța. La momentul

actual Ladet Jean-Pierre Louis este imobilizat la pat și nu se poate deplasa fără ajutorul altor persoane.

La 24 aprilie 2018 Breahnă Filip, lichidatorul SRL „Paert International” în procedura simplificată a falimentului a depus referință, solicitând declararea recursului depus de către Ladet Jean-Pierre Louis, reprezentat de avocatul Cocieru Vlad, inadmisibil. (f.d. 153-154)

Examinând materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în cererea de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Ladet Jean-Pierre Louis, reprezentat de avocatul Cocieru Vlad este depus în afara termenului de atac și urmează a fi respins ca tardiv, iar cererea de repunere în termen ca fiind neîntemeiată, din următoarele considerente.

Potrivit art. 356 CPC cererea de declarare a insolvabilității se judecă în instanță conform normelor generale din prezentul cod, cu excepțiile și completările stabilite de legislația insolvabilității.

În conformitate cu prevederile art. 1 alin. (4) al Legii insolvabilității procesul de insolvabilitate se desfășoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă și cu cele ale prezentei legi.

Norma cuprinsă în art. 8 alin. (1) al Legii insolvabilității nr. 149 din 26 iunie 2012 stipulează că hotărârile și încheierile instanței de insolvabilitate pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile calendaristice din data pronunțării și numai în cazurile prevăzute expres de prezenta lege.

Conform prevederilor art. 248 alin. (6) din aceeași lege, în toate cazurile, asupra acțiunii prevăzute la alin. (1), instanța de insolvabilitate se pronunță prin hotărâre, care poate fi contestată cu recurs de persoanele vizate în ea.

Dat fiind faptul că în procedura de insolvabilitate termenele de contestare cu recurs coincid cu cele din CPC, iar Legea insolvabilității nu interzice acest lucru, persoana îndreptățită va putea solicita repunerea în termen pentru depunerea recursului, aducând argumentele corespunzătoare.

După cum denotă actele cauzei, hotărârea Curții de Apel Chișinău contestată cu recurs, prin care a fost admisă cererea lichidatorului SRL „Paert International” Breahnă Filip privind atragerea la răspundere subsidiară a membrului organului de conducere și a fondatorului Ladet Jean-Pierre Louis și SRL „Midnight”, a fost emisă și pronunțată la 18 noiembrie 2015. (f.d. 72, 73-76)

Recursul împotriva hotărârii Curții de Apel Chișinău din 18 noiembrie 2015 a fost depus de către Ladet Jean-Pierre Louis, reprezentat de avocatul Cocieru Vlad la 05 aprilie 2018 (f.d. 142-146), respectiv cu încălcarea termenului legal de 15 zile prevăzut de art. 8 alin. (1) al Legii insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012.

Faptul depunerii cererii de recurs în afara termenului de atac se confirmă prin însuși solicitarea reprezentantului recurentului cu privire la repunerea în termen de declarare a recursului, care se constată, însă, a fi una neîntemeiată, deoarece motivele invocate de recurent nu constituie temei de repunere în termen, în sensul art. 116 CPC, deoarece nu justifică neîndeplinirea actului de procedură în termen.

Potrivit art. 116 alin. (1) și (3) CPC persoanele, care din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului.

Astfel, instanța de recurs constată că nu poate constitui temei de repunere în termen a recursului argumentul reprezentantului recurentului precum că la examinarea cererii în instanța de insolvabilitate nu a fost legal citat despre locul, data și ora ședințelor de judecată și nu a întreprins careva măsuri în vederea aducerii la cunoștință a recurentului despre cauza care se află pe rol. De asemenea, lui Ladet Jean-Pierre Louis nu i-a fost comunicată hotărârea contestată.

Concluziile instanței de recurs de respingere a cererii de repunere în termen a recursului rezultă din următoarele circumstanțe.

Curtea de Apel Chișinău prin hotărârea din 18 noiembrie 2015 a admis cererea depusă de lichidatorul SRL „Paert International” în procedura simplificată a falimentului, Breahnă Filip cu privire la atragerea la răspundere subsidiară a persoanelor cu funcție de răspundere ale debitorului SRL „Paert International”. Au fost atrași la răspundere subsidiară solidară administratorul SRL „Paert International”, Ladet Jean-Pierre Louis și fondatorul SRL „Midnight” și încasată în mod solidar suma de 434 259,86 lei, la un cont acumulativ deschis de lichidator pentru distribuirea ulterioară creditorilor validați conform tabelului creanțelor existente.

La 12 februarie 2016 Ladet Jean-Pierre Louis, reprezentat de avocatul Mirolubov Rodica, a declarat recurs nemotivat împotriva hotărârii Curții de Apel Chișinău din 18 noiembrie 2015, solicitând admitere acestuia, casarea hotărârii instanței de insolvabilitate, cu emiterea unei noi hotărâri prin care să fie respinsă cererea lichidatorului sau, după caz, restituirea cauzei la o nouă rejudecare. În cererea sa, reprezentantul recurentului a indicat că mandatul avocatului și a contractului de asistență juridică a fost expediat prin intermediul Oficiului poștal lui Ladet Jean-Pierre Louis, fiind reexpediat la 16.01.2016.

La 01 martie 2016 reprezentantul recurentului, avocatul Mirolubov Rodica a depus recurs motivat, ulterior, la 23 martie 2016 a depus o cerere de amânare a cauzei, fiind prezentat mandatul Seria MA nr. 0917036 din 23 februarie 2016.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție prin decizia din 23 martie 2016 a respins recursul declarat de către Ladet Jean-Pierre Louis, reprezentat de avocatul Mirolubov Rodica, ca fiind depus de o persoană căreia nu i s-a delegat împuterniciri de contestare.

Materialele cauzei atestă că avocatul Mirolubov Rodica, prin mandatul Seria MA nr. 0916929 din 12 februarie 2016, a fost împuternicită de către Ladet Jean-Pierre Louis de a participa în instanțele naționale, depunerea cererilor și a demersurilor în cauza la cererea lichidatorului SRL „Paert International” cu privire la atragerea la răspundere subsidiară solidară a administratorului și fondatorului debitorului. (f.d. 138)

În conformitate cu art. 75 alin. (1) CPC, în proces civil, persoanele fizice își pot apăra interesele personal, prin avocat sau avocat stagiar. Participarea personală în proces nu face ca persoana fizică să decadă din dreptul de a avea avocat. (4) Actele procedurale efectuate de reprezentant în limitele împuternicirilor sale sunt obligatorii

pentru persoana reprezentată în măsura în care ele ar fi fost efectuate de ea însăși. Culpa reprezentantului este echivalentă culpei părții.

Potrivit art. 80 alin. (6) CPC, reprezentantul legal depune în judecată actele ce atestă statutul și împuternicirile sale. (7) Împuternicirile date avocatului sau avocatului stagiar se atestă printr-un mandat, eliberat de reprezentat și certificat de avocat.

Potrivit art. 116 alin. (3) CPC la cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.). Alin. (4) al aceluiași articol prevede că, repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

La caz, se constată cu certitudine că reprezentantul recurentului Ladet Jean-Pierre Louis, avocatul Mirolubov Rodica, care a fost împuternicită, prin mandat, din data de 12 februarie 2016 să-i reprezinte interesele pe cauza dată, a cunoscut despre hotărârea Curții de Apel Chișinău din 18 noiembrie 2015, fapt demonstrat prin declararea recursului la data de 18 februarie 2016 și la 01 martie 2016.

Ulterior, la 05 aprilie 2018 Ladet Jean-Pierre Louis, reprezentat de avocatul Cocieru Vlad, a declarat recurs împotriva hotărârii Curții de Apel Chișinău din 18 noiembrie 2015.

La caz se constată că reprezentantul recurentului în timp de 30 de zile de la data când a aflat despre încălcarea dreptului recurentului, adică de la 18.02.2016 nu a îndeplinit actul de procedură, depunerea recursului asupra hotărârii Curții de Apel Chișinău din 18 februarie 2015, or, actele procedurale efectuate de către avocatul Mirolubov Rodica în limitele împuternicirilor sale sunt obligatorii pentru persoana reprezentată în măsura în care ele ar fi fost efectuate de ea însăși.

În conformitate cu art. 61 alin. (1) CPC părțile sunt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Faptul că recurentul Ladet Jean-Pierre Louis nu a primit hotărârea instanței de insolabilitate contestată, însă este reprezentat de un avocat, demonstrează lipsa bunei credințe a acestuia.

Din considerentele expuse, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că este lipsită de temei cererea reprezentantului recurentului privind repunerea recursului în termen, or, acesta nu a adus careva dovezi privind imposibilitatea sa de a lua cunoștință în termen util cu hotărârea Curții de Apel Chișinău din 18 noiembrie 2015 pentru a o contesta.

Astfel, în condițiile în care recurentul a dispus de posibilitatea reală să cunoască mult mai înainte de 05.04.2018 faptul că la 18.11.2015 Curtea de Apel Chișinău a pronunțat hotărârea recurată, prin care a fost admisă cererea lichidatorului de atragere la răspundere subsidiară a administratorului și fondatorului societății și să o conteste,

nu pot fi reținute argumentele recurentului de repunere în termen de declarare a recursului.

În circumstanțele enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră cererea de repunere în termen neîntemeiată, iar recursul lui Ladet Jean-Pierre Louis, reprezentat de avocatul Cocieru Vlad, declarat împotriva hotărârii Curții de Apel Chișinău din 18 noiembrie 2015, ca fiind depus cu omiterea termenului prevăzut de lege.

La caz, Colegiul notează că, o astfel de soluție este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul articolului 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea recursului ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărârii judecătorești emise în instanța de fond și ar leza, în acest mod, principiul securității raporturilor juridice.

În hotărârea CEDO pronunțată în cauza *Ponomariov vs Ucraina* (03 aprilie 2008) Curtea Europeană a notat că, deși în speță nu era vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe noi descoperite, ci de redeschiderea unui proces prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși, reînnoirea acestui termen pentru motive neconvingătoare, reprezintă o decizie care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

Curtea a admis că revine în primul rând instanțelor interne să decidă asupra repunerii în termen de introducere a căii ordinare de atac, dar ele nu se bucură de o marjă de apreciere nelimitată. Instanțele sunt obligate să indice motivele pentru care au acceptat repunerea în termen. Un asemenea motiv ar putea fi, spre exemplu, necomunicarea hotărârii luate în proces de către autoritățile competente ale statului. Chiar și atunci, totuși, indică Curtea, posibilitatea repunerii în termen nu ar fi nelimitată, dată fiind obligația părților de a se interesa, la intervale rezonabile, de stadiul procesului de care ele au cunoștință. În toate cazurile, instanțele interne ar trebui să verifice dacă motivele de repunere în termen ar putea justifica o ingerință în principiul autorității de lucru judecat.

Reglementări similare au fost statuate de către Înalta Curte și în cauzele *Ceachir vs Moldova*, *Popov vs Moldova* și *Melnic vs Moldova*, în care s-a menționat că prin neaducerea vre-unui motiv pentru prelungirea termenului de depunere de către părți a unui act procedural, instanțele judecătorești naționale au încălcat drepturile reclamantilor la un proces echitabil.

La caz, Ladet Jean-Pierre Louis a fost administratorul SRL „Paert International”, de aceea era obligația lui să se intereseze de derularea activității întreprinderii cât și a procesului de faliment, intentat de creditorii.

Urmare celor menționate și având în vedere faptul că recursul este depus cu omiterea evidentă a termenului prevăzut de lege, iar cererea de repunere în termen este neîntemeiată, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea de repunere în termenul

de declarare a recursului și a respinge ca fiind tardiv recursul declarat de către Ladet Jean-Pierre Louis, reprezentat de avocatul Cocieru Vlad.

În temeiul celor expuse, în baza art. 445 alin. (1) lit. a) CPC Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

DECIDE:

Se respinge cererea lui Ladet Jean-Pierre Louis, reprezentat de avocatul Cocieru Vlad cu privire la repunerea în termenul de declarare a recursului.

Se respinge recursul declarat de către Ladet Jean-Pierre Louis, reprezentat de avocatul Cocieru Vlad împotriva hotărârii Curții de Apel Chișinău din 18 noiembrie 2015, în cauza la cererea înaintată de către Breahnă Filip, lichidatorul SRL „Paert International” în procedura simplificată a falimentului privind atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere ale SRL „Paert International”.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței
judecătorul

judecători

Iuliana Oprea

Ion Druță

Nicolae Craiu

Luiza Gafton

Maria Ghervas